

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Karly Cháberové a soudců Jana Kratochvíla a Štěpána Výborného v právní věci žalobce: **R. M.**, zastoupeného JUDr. Richardem Pechou, advokátem se sídlem Voršilská 10, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy**, se sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1, v řízení o žalobě proti rozhodnutí Ministerstva dopravy ze dne 24. 7. 2014, č. j. 20/2014-190-TAXI/5,

t a k t o:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádnému z účastníků se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh řízení před správním orgánem

Žalobce se včas podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, kterým žalovaný změnil napadené rozhodnutí odboru dopravních agend Magistrátu hl. m. Prahy (dále jen „dopravní úřad“) ze dne 6. 1. 2014, č. j. MHMP 23423/2014, ve výroku o uložení pokuty tak, že dopravci uložil pokutu ve výši 30 000 Kč, a ve zbytku rozhodnutí dopravního úřadu potvrdil.

Žalobce v žalobě namítl, že mu byla vadným procesním postupem ve správním řízení odňata jeho základní práva, neboť žalovaný správní orgán pominul, že v době rozhodování došlo k prekluzi práva na uložení pokuty, neboť ke spáchání správního deliktu došlo dne 9. 7.

2013 a rozhodnutí žalovaného bylo vydáno dne 24. 7. 2014, tedy po více než jednom roce od počátku běhu prekluzivní lhůty. Žalobce v tomto ohledu odkázal též na judikaturu Ústavního a Nejvyššího správního soudu.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že prekluze nastává na rozdíl od promlčení pouze tam, kde to zákon výslovně stanoví, a to zpravidla zákonným vyjádřením sousloví „jinak právo zanikne“ a jedná se o spíše výjimečný institut. Ze správního řádu ani zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silniční dopravě“), ale nevyplývá, že by projednání jiného správního deliktu podle zákona o silniční dopravě bylo limitováno prekluzivní lhůtou. Ustanovení § 36 odst. 1 zákona o silniční dopravě zakotvuje pouze časové omezení správního orgánu na zahájení správního řízení, když stanovuje, že „správní řízení o porušení zákona o silniční dopravě lze zahájit do jednoho roku ode dne, kdy se dopravní úřad o porušení povinností ze zákona o silniční dopravě dozvěděl“. V daném případě byl správní delikt spáchán dne 9. 7. 2013 a dopravní úřad správní řízení zahájil dopisem ze dne 10. 10. 2013. Správní řízení tak bylo zahájeno v zákonem stanovené lhůtě. Proto žalovaný uzavřel, že v předmětné věci postupoval v souladu se správním řádem a právními předpisy vztahujícími se k provozování silniční dopravy, pročež navrhl zamítnutí žaloby.

V replice na vyjádření žalovaného žalobce uvedl, že § 36 odst. 1 zákona o silniční dopravě a § 20 odst. 1 zákona o přestupcích neupravují totéž, respektive se nevylučují, neboť citované ustanovení zákona o silniční dopravě upravuje subjektivní lhůtu pro zahájení řízení, avšak nehovoří o objektivní lhůtě, v níž má být rozhodnuto. A jelikož je jednání, které je žalobci kladeno za vinu, v zákoně o silničním provozu výslovně označeno jako přestupek, nikoli jako správní delikt, vztahuje se na něj úprava prekluze stanovená zákonem o přestupcích.

Ze správního spisu zjistil soud následující skutečnosti.

Výše označeným rozhodnutím dopravního úřadu byla žalobci podle ustanovení § 35 odst. 2 písm. s), t) a q) zákona o silniční dopravě uložena pokuta ve výši 50 000,- Kč za to, že dne 9. 7. 2013 během přepravy provedené vozidlem taxislužby na trase z ulice V Pevnosti, Praha 4, do ulice Podolská, Praha 4, nezajistil řádnou obsluhu taxametru, aby údaje na taxametru byly čitelné z místa přepravovaných osob a aby řidič po ukončení placené přepravy vydal cestujícím doklad o zaplacení jízdného z tiskárny taxametru.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, o němž žalovaný rozhodl nyní napadeným rozhodnutím tak, jak je uvedeno výše.

Městský soud v Praze na základě žaloby v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba je nedůvodná.

Soud předně připomíná, že prekluze stejně jako promlčení patří k těm nejobecnějším kategoriím právního řádu, přičemž představuje jeden z klíčových právních následků marného uplynutí času v právu. Jeho smyslem je přispívat k právní jistotě účastníků právních vztahů a předcházet důkazním problémům v řízeních vedených s velkým časovým odstupem od posuzovaných skutkových okolností (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2009, č. j. 1 Afs 15/2009 – 105, č. 1837/2009 Sb. NSS). Je přitom nutno podotknout, že v případě zákonných lhůt právní normy obvykle výslovně nestanoví, zda se jedná o propadnou

(prekluzivní) lhůtu. Určení povahy lhůty je proto záležitostí výkladu konkrétní právní normy upravující předmětnou lhůtu. Přesto lze říci, že ustanovení upravující lhůty propadné stanoví s jejich uplynutím konkrétní právní důsledek, který je zpravidla vyjádřen slovy, že po uplynutí těchto lhůt již nelze něco nadále vykonat či činit, či naopak, že pouze do uplynutí lhůty něco činit lze. Typickým příkladem lhůty propadné je např. žalobcem odkazovaná lhůta obsažená v § 20 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o přestupcích). Zároveň ale soud připomíná, že stanovení konkrétních prekluzivních lhůt je věcí zákonodárce a jejich úprava je svébytná pro každý jednotlivý zákon. Tak tomu je i v případě zákona o silniční dopravě, který v § 36 odst. 1 stanoví, že „[...] [ř]ízení o uložení pokuty lze zahájit do jednoho roku ode dne, kdy se dopravní úřad, orgán kraje v přenesené působnosti nebo Ministerstvo dopravy o porušení uvedených povinností dozvěděl, nejpozději však do pěti let ode dne, kdy k porušení došlo.“

Z hlediska nyní posuzované věci je však klíčové, že ustanovení § 35 odst. 2 písm. s), t) a q) zákona o silniční dopravě nevymezuje přestupky, nýbrž „jiné správné delikty“.

Podle § 2 odst. 1 zákona o přestupcích je přestupkem zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno zákonem o přestupcích nebo jiným zákonem, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Jiným správním deliktem se rozumí jednání, jehož znaky jsou stanoveny zákonem a za které ukládá správní orgán k tomu příslušný trest (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2006, čj. 5 As 4/2005-92).

Vztah přestupku, trestného činu a ostatních správních deliktů tak, aby byla vyloučena možnost dvojího postihu za jeden a týž čin, tedy řeší zákon o přestupcích, neboť zde je pojem přestupku vymezen pozitivně i negativně. Skutkové podstaty přestupků lze nalézt jak v zákoně o přestupcích tak i v dalších zákonech (např. stěžovatelem uváděný § 34e zákona o silniční dopravě), skutkové podstaty jiných správních deliktů jsou pak obsaženy v zákonech z jednotlivých oblastí veřejné správy. Zatímco přestupek, ale i trestný čin, jsou v zákoně jednoznačně vymezeny a definovány, žádný zákon neobsahuje jednotnou definici správního deliktu; jedná se tak o jeden z druhů deliktů, který není nikde v zákoně definován. Nauka správního práva tento pojem používá jako souhrnný pojem zahrnující jednotlivé druhy porušení či nedodržení povinností stanovených zákonem nebo jednání v rozporu se zákonem.

Názor žalobce, že jím spáchané správní delikty jsou v zákoně o silniční dopravě označeny jako přestupky, nekoresponduje s příslušnou právní úpravou. Ustanovení § 35 odst. 2 zákona o silniční dopravě je totiž uvozeno slovy, že dopravní úřad, orgán kraje v přenesené působnosti nebo Ministerstvo dopravy při porušení tohoto zákona uloží pokutu až do výše 500 000 Kč dopravci, (...). Jelikož se tedy v tomto ustanovení nikde nehovoří o přestupku, nemohou být zde uvedené delikty považovány za přestupek, neboť není splněna základní podmínka uvedená v § 2 odst. 1 zákona o přestupcích, a to výslovné označení za přestupek. Tím se právě citované ustanovení liší od stěžovatelem uváděného § 34e zákona o silniční dopravě, v němž jsou zde uvedené delikty jednoznačně za přestupky označeny. Navíc i důvodová zpráva k ustanovení § 35 a násl. hovoří o tom, že tato ustanovení vymezují skutkové podstaty správních deliktů, kterých se dopustí provozovatel silniční dopravy porušením povinností stanovených tímto zákonem.

Jestliže tedy žalobce nebyl pokutován za spáchání přestupku, nýbrž jiného správního deliktu, nepřichází do úvahy aplikace zákona o přestupcích. S žalobcem totiž nelze souhlasit, že v případech projednání správního deliktu dle zákona o silniční dopravě by přicházela do úvahy subsidiární aplikace zákona o přestupcích. Navíc nelze odhlédnout od skutečnosti, že i zákon o silniční dopravě v § 36 odst. 1 vymezuje časové období, během něhož má být správní delikt projednán (resp. řízení zahájeno). A tato úprava plně dostojí též ústavněprávním zásadám, dle nichž by absence legislativního zakotvení prekluzivní lhůty měla významné ústavněprávní konsekvence, neboť nejen české právo vychází z pozice, že zásahy veřejné moci do soukromé sféry jsou v zásadě vždy limitovány během času (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2009, č. j. 1 Afs 15/2009 – 105, č. 1837/2009 Sb. NSS). K naplnění tohoto požadavku plně postačí, pokud zákon o silniční dopravě upravuje dobu, do které lze řízení o uložení pokuty zahájit (a to včetně subjektivní a objektivní lhůty), neboť touto úpravou je zamezeno tomu, aby zákon vytvořil zvláštní skupinu majetkových pohledávek státu, jejichž uplatnění nepodléhá žádné časové limitaci; pouze to by ohrožovalo právní jistotu a oprávněná očekávání adresátů právních norem (čl. 1 odst. 1 Ústavy). Aplikace ustanovení § 20 odst. 1 zákona o přestupcích však nepřichází v úvahu.

Závěrem pak soud pro úplnost dodává, že v posuzované věci byla lhůta obsažená v § 36 odst. 1 zákona o silniční dopravě dodržena, neboť ze správního spisu vyplývá, že správní delikt žalobce spáchal dne 9. 7. 2013 a dopravní úřad správní řízení zahájil dopisem ze dne 10. 10. 2013.

Soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 soudního řádu správního zamítl.

Žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady nevznikly. Soud tedy ve druhém výroku rozsudku v souladu s § 60 s. ř. s. rozhodl, že se žádnému z účastníků nepřiznává náhrada nákladů řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 18. 7. 2017

JUDr. Karla Č h á b e r o v á v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: